USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Filipa Dienstbiera, soudce Tomáše Langáška a soudkyně Veroniky Juřičkové v právní věci žalobce: **I. G.**, zastoupeného JUDr. Petrem Novotným, advokátem, sídlem Archangelská 1, Praha 10, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 12. 2020, č. j. OAM-780/ZA-ZA11-K12-2020, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 9. 2022, č. j. 32 Az 2/2021-42,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Dne 10. 12. 2020 žalovaný zamítl žalobcovu žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neboť žalobce je státním občanem Moldavska, které Česká republika v souladu s § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců (dále jen „vyhláška č. 328/2015 Sb.“), považuje za bezpečnou zemi původu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Žalobce neprokázal, že v jeho případě Moldavsko za bezpečnou zemi původu považovat nelze.

[2] Žalobu proti rozhodnutí žalovaného Krajský soud v Brně rozsudkem označeným v záhlaví zamítl.

[3] Krajský soud zrekapituloval, že dle své výpovědi žalobce přicestoval do ČR za prací. Po čase jej policie zadržela a bylo mu uděleno správní vyhoštění. Do Moldavska se vrátit nechce, neboť tam přišel o dům, který dal do zástavy za půjčku od místního lichváře. Lichvář mu nyní vyhrožuje, požaduje peníze (dluh činí 10 000 Eur) a nechce mu dům vrátit. K soudnímu sporu či nějakému oficiálnímu postupu dosud nedošlo. Žalobce kvůli svému problému nevyhledal žádnou oficiální pomoc. Žalobce si chtěl svůj pobyt upravit

pomocí víza, ale po obdržení správního vyhoštění požádal o mezinárodní ochranu. V zemi původu neměl žádné potíže se státní správou, policí, soudy nebo armádou.

[4] Krajský soud konstatoval, že v případě vyhrožování ze strany soukromých osob (zde věřitele žalobce) lze mezinárodní ochranu udělit, nejsou-li státní orgány země původu schopny či ochotny poskytnout žadateli efektivní ochranu. V případě bezpečných zemí původu platí presumpce dostupnosti vnitřní ochrany, neboť možnost využití vnitrostátních prostředků ochrany je jednou z podmínek nezbytných pro zařazení státu na seznam bezpečných zemí původu. V posuzovaném případě z ničeho nevyplývá, že by moldavská policie nebyla schopna žalobce před vznikem vážné újmy ze strany věřitele ochránit. K námitkám týkajícím se špatné ekonomické situace, vražd a nedemokratického režimu soud odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2022, č. j. 5 Azs 138/2021-16, kterým bylo potvrzeno, že Moldavsko lze považovat za bezpečnou zemi původu.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[5] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost.

[6] Napadený rozsudek považuje za nepřezkoumatelný. Krajský soud dle stěžovatele ignoroval skutkové okolnosti případu, neboť jsou objektivně dány důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Nevypořádal se všemi prezentovanými důvody podané žádosti o mezinárodní ochranu, tyto naopak zčásti nemístně zlehčoval a zčásti ignoroval.

[7] Stěžovatel přitom v rámci předcházejícího řízení jasně prezentoval obavy z návratu do své domovské vlasti do Moldavské republiky, a to v důsledku faktu, že v Moldavské republice panuje katastrofální ekonomická situace, množí se případy vražd a není zde bezpečno pro civilní obyvatelstvo. Jedná se o nedemokratickou zemi i s ohledem na poslední politický vývoj, když Moldavská republika je navíc v ohrožení v důsledku přímé vojenské invaze Ruské federace na Ukrajinu. Stěžovatel poukazuje na situaci v Podněstří, kde je situace podobná jako na Ukrajině. Upozorňuje na bezpečnostní incidenty a tvrdí, že se dá očekávat zhoršení bezpečnostní situace.

[8] Stěžovatel požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[9] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že jak jeho rozhodnutí, tak rozsudek krajského soudu byly dle jeho názoru vydány v souladu s právními předpisy. Odkázal také na správní spis a výpovědi stěžovatele v průběhu správního řízení.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti nejprve hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná. Jedná se však o věc rozhodovanou v řízení před krajským soudem samosoudcem, a proto se soud podle § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou.

[11] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006

Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. O přijatelnou kasační stížnost se dle tohoto rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[12] Stěžovatel v kasační stížnosti nevznáší žádné právní otázky, které by nebyly judikaturou řešeny, byly řešeny rozdílně či by měly být vyřešeny jinak.

[13] Zákon o azylu v § 16 odst. 2 stanoví: *Jako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.* Bezpečnou zemi původu definuje § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu a podle § 2 bodu 15 vyhlášky č. 328/2015 Sb. Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu také Moldavsko, s výjimkou Podněstří. V řízení přitom bylo postaveno najisto, že stěžovatel z této části Moldavska nepochází.

[14] Z rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 20. 10. 2021, č. j. 41 Az 58/2020-52, či rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2022, č. j. 10 Azs 161/2022-56, vyplývá, že soud při přezkumu rozhodnutí žalovaného založeného na konceptu bezpečné země původu musí mít možnost nejen posoudit, zda se žadateli podařilo vyvrátit domněnku bezpečnosti, ale předtím se také zaměřit na otázku, zda vůbec k zařazení země na seznam bezpečných zemí původu došlo v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“) a zákonem o azylu.

[15] Stěžovatel v řízení před krajským soudem namítal, že Moldavsko nelze považovat za bezpečnou zemi původu z důvodu špatné bezpečnostní situace a porušování lidských práv. V žalobě však neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, které by mohly zpochybnit, že Moldavsko splňuje podmínky pro uznání jako bezpečná země původu. Omezil se pouze na povšechné konstatování špatné bezpečnostní situace a porušování lidských práv. Vypořádání této námitky krajským soudem, který pouze odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu týkající se taktéž moldavského státního příslušníka, by v obecné rovině bylo možno považovat za nedostatečné, neboť uvedené usnesení se hodnocení Moldavska (s výjimkou Podněstří) jako bezpečné země původu věnovalo pouze implicitně. Při zohlednění obsahu žalobních tvrzení vztahujících se k této otázce se však dle Nejvyššího správního soudu nejedná o pochybení krajského soudu takového rázu, které by mohlo mít vliv na hmotněprávní postavení stěžovatele, a tedy by zakládalo přijatelnost kasační stížnosti.

[16] Tvrdí-li nyní stěžovatel, že bezpečnostní situace v Moldavsku se změnila v důsledku invaze Ruské federace na Ukrajinu, má možnost podat novou (opakovanou) žádost o mezinárodní ochranu dle § 11a zákona o azylu, ve které tyto skutečnosti uvede.

[17] Krajský soud se správně věnoval zejména konkrétnímu azylovému příběhu stěžovatele a zabýval se v souladu s judikaturou týkající se osob pocházejících z bezpečné

země původu otázkou, zda stěžovatel prokázal, že mu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení (viz rozsudek ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, č. 1749/2009 Sb. NSS). Krajský soud shledal, že tomu tak v případě stěžovatele není. V kasační stížnosti stěžovatel s tímto závěrem argumentačně nepolemizuje, pouze opakuje jím tvrzené skutečnosti, které však již žalovaný a krajský soud správně posoudili. Stěžovatel zároveň neuvádí, které skutečnosti krajský soud dle jeho názoru nevzal v úvahu či nemístně zlehčoval.

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[19] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 větou první a odst. 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, část III. 4). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, nevznikly mu však náklady nad rámec běžné úřední činnosti, pročež se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

[20] Nejvyšší správní soud nerozhodoval samostatně o návrhu na přiznání odkladného účinku, neboť ve lhůtě pro rozhodnutí o přiznání odkladného účinku rozhodl o věci samé.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. listopadu 2022

JUDr. Filip Dienstbier, Ph.D.
předseda senátu